

Berättelsen om en droppe...

Frukten glänser i det varma solskenet i april, gömda under de evigt gröna löven och dess väldoftande krämfärgade blommor och eleganta uppenbarelse är de en symbol för fred, välstånd, värdighet och kärlek. En symbol för liv, tradition och arv, en symbol för Palestina.

På var och en av de stadiga grenarna och de friska gröna löven som slår ut och strävar upp mot den ljusblåa skyn, finns en berättelse om liv... en berättelse om Palestina.

I tusentals år har palestinska förfäder överlämnat detta helgade träd - det palestinska olivträdet - med allt vad det symboliserar, till sina barn och barnbarn. Det har berättats många historier i dess skugga, och kanske kan man hänge sig åt att hitta sanningen om livet i stammarnas gråaktiga mönster.

Palestinierna uppmärksammar och beundrar sitt älskade olivträd, det lever i deras medvetande och representerar den andliga skepnad som finns nämnd i alla religiösa böcker. Olivträdet har prisats av poeter och presenterats av artister på många olika vis genom historien. Olivträdets stora symbolvärde har

uppmuntrat palestinierna att plantera det i stora mängder. Palestinierna planterar olivträdet överallt, på höjder upp till 900 meter och hela vägen ner mot Jordandalen, 250 meter under havsytan. På Västbanken och i Gaza har det planterats upp mot 10 miljoner träd. Olivlundarna utgör 54 % av den odlade jordbruksmarken i Palestina och träden utgör ungefär 80 % av den totala mängden träd som endast bevattnas av regnvatten. På Västbanken planteras omkring 10 000 nya olivträd om året och de flesta av de nya plantorna är från den oljeproducerande sorten och 25 % av avkastningen omvandlas till olivolja.

Under skördetiden på hösten spelar olivträdet en viktig social och ekonomisk roll, det blir en inkomst för många som annars saknar arbete. Under skördetiden samlas mängder med människor för att arbeta tillsammans. Hela familjer med barn och vuxna, män, och kvinnor, studenter och äldre. Alla samlas i olivlundarna för att skörda sina träd, samtidigt ordnas kulturkvällar och andra gemensamma aktiviteter som håller palestinska traditioner levande.

Olivoljan har en framträdande roll i de palestinska målti-

Foto: Yvonne Fredriksson

Olivträdet

Botaniskt namn: *Olea europaea* (Olea kommer från aramenska eul, som betyder olja, eller grekiskans elaion, som också betyder olja.)

Olivträdet kan bli upp till 20 meter högt och tål hetta och torka men är känsligt för frost. Olivträdet växer långsamt och kan bli mycket gammalt, det berättas om träd som är flera tusen år gamla. I Getsemane i Jerusalem, sägs flera träd vara så gamla, att Jesus må ha vilat under dem.

Träden är ibland flerstammiga, och grenarna lätt ludna. Bladen är mörkgröna eller grågröna och silvergrå undersida. Olivträdet blommar med små vita doftande blommor i juni och skördas i oktober–november.

Text: Anne Sörman

derna. Varje morgon samlas de flesta familjer runt den traditionella frukosten av "Zeit och Zaatar", färskt arabiskt bröd som doppas i olivolja och timjan. Olivoljan som håller en hög standard när det gäller smak, arom och färg är en mycket viktig del i den inhemska palestinska ekonomin. Oljan utgör idag upp till 25 % av hela jordbruksproduktionen i Palestina och ses som den viktigaste näringen inom jordbrukssektorn.

Olivträdet är det bästa materialet för framställning av enkla skulpturer och figurer som bland annat säljs som uppskattade souvenirer till turister och utländska besökare i det heliga landet. Dess trä är också en viktig energikälla för uppvärmning av husen under vintertid över hela Västbanken och Gaza.

Glorifieringen av denna helgade planta lyser i skuggan av den israeliska ockupationen, och för många representerar den det

ljus av hopp för en bättre framtid som alla längtar efter. Under sekler har bönderna bevitnat hur de skurits av från sitt mest basala livsbehov, sin jord. Det har varit speciellt tydligt sedan utbrottet av den andra Intifadan som dominerats av våld, fattigdom och förtvivlan. För palestinierna är det viktigt att försöka hålla fast vid och bevara det som är kvar av deras traditionella ekonomiska, sociala och kulturella resurser. Den israeliska ockupationsmakten har systematiskt skändat olivträdet, väl medvetna om dess symboliska värde för palestiniernas identitet och dess ekonomiska betydelse. Sedan den andra Intifadans utbrott i september 2001 har Israel dragit upp mer än en halv miljon träd på Västbanken och i Gaza.

Palestiniernas motstånd, eller "sumood" gör att de fortsätter att producera olivolja även om ockupationen begränsar bönder-

Zait och Zatar, traditionell palestinsk frukost, färskt arabiskt bröd som doppas i olivolja och timjan.

Foto: Yvonne Fredriksson

Årets olivskörd i byn Beit Anan
utanför Jerusalem
Foto: Yvonne Fredriksson

nas rörlighet och förbjuder dem att nå sina odlingar. "Sumood" innebär att palestinierna fortsätter att producera olivolja trots att den rasistiska apartheidmuren hindrar bönderna från att skörda sina oliver och trots att den israeliska armén drar upp deras träd. En sak är säker, palestinierna kommer att fortsätta att producera olivolja i all evighet, trots alla svårigheter.

The Union of Agricultural Work Committees, UAWC och ett antal andra icke-vinstdrivande organisationer arbetar aktivt med att hjälpa de palestinska bönderna att komma ut på olika marknader. Och sedan några år tillbaka har UAWC exporterat

palestinsk olivolja till flera europeiska och asiatiska länder och på så vis möjliggjort för människor runt om i världen att direkt stödja de palestinska böndernas kamp och uthållighet. Och genom detta har människor runt om i världen fått möjlighet att glädjas åt droppar av nypressad färsk palestinska olivolja.

Hitham I. Kayali

Översättning: Yvonne Fredriksson

Artikeln är tidigare publicerad i **This Week in Palestine**
www.thisweekinpalestine.com

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works 2.5 Sweden License. To view a copy of this license, visit creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/